

**PIXI udgave af den Lokale Undervisnings Plan (LUP)
Social- og sundhedsassistentuddannelsen
SOSU ZBC**

En håndbog til praktikken, som skal modtage Social- og sundhedsassistent elever i praktik.

Håndbogen er udarbejdet i samarbejde mellem SOSU ZBC, Region Sjælland og Kommunerne på Sjælland

Introduktion

Dette er en forkortet udgave af den Lokale Undervisningsplan (LUP) på Social- og sundhedsassistentuddannelsen på SOSU ZBC. Denne version er tilpasset, så den retter sig mod praktikken. Formålet er at give praktikvejledere og ledere konkret viden om at uddanne social- og sundhedsassistent elever i praktik.

Denne Pixi-udgave af LUPPEN indeholder følgende:

- Beskrivelse af praktikuddannelsen
- Praktikmål
- Taksonomi for mål i praktikken
- Oversigt over den samlede social- og sundhedsassistentuddannelse
- Kort beskrivelse af indholdet af temaer i skoleperioderne
- Skole- og praktikopgaver for praktik 1A, 1B, 2 og 3

Hele den lokale undervisningsplan (LUPPEN) (den generelle del og for Social- og sundhedsassistentuddannelsen) kan findes [HER](#) eller på SOSU ZBC's hjemmeside: <https://sosu.info.zbc.dk/sosu> under "LUP" – "Social- og sundhedsassistent".

Formål og tilrettelæggelse

I praktikuddannelsen skal eleven tilegne sig erhvervsfaglige kompetencer i et fagligt funderet praksisfællesskab gennem udførelse af og refleksion over daglige arbejdsopgaver inden for området.

Praktikuddannelsen tilrettelægges ud fra uddannelsens samlede praktikmål således, at der for den enkelte elev er en tydelig sammenhæng og progression i arbejdet med målene. Hertil kommer elevens arbejde med skole- og praktikopgaver.

I praktikuddannelsen afsættes tid til vejledning, fordybelse og refleksion i forbindelse med de udførte arbejdsopgaver.

Praktikuddannelsen tilrettelægges således, at eleven får mulighed for:

- Arbejde med praktikmålene.
- At tage initiativer og arbejde opsøgende og undersøgende i forhold til opgaver og uddannelsesmæssige udfordringer.
- At reflektere over egne handlinger og oplevelser på baggrund af tidligere erfaringer og viden.
- At samarbejde tværprofessionelt.
- At arbejde fagligt ved at inddrage relevant viden fra skole- og praktikperioder.

Skolen og praktikstederne indgår i et forpligtende samarbejde som supplerer og understøtter elevens oplevelse af sammenhæng og meningsfuldhed i uddannelsen.

Progression i praktikmålene

I praktikuddannelsen anvendes præstationsstandarderne "begynder", "rutineret" og "avanceret" til at synliggøre sværhedsgrad og kompleksitet, så eleven ved afslutning af uddannelsens sidste praktikperiode opnår et avanceret niveau, der svarer til de krav, som stilles til en færdiguddannet social- og sundhedsassistent. Se beskrivelse af præstationsstandarderne i afsnittet taksonomi.

For Social- og sundhedsassistentuddannelsen gælder

Eleven skal igennem uddannelsen afprøve og udvikle sin erhvervsfaglige kompetence, samt udvikle sin forståelse for rollen som fagperson inden for det overordnede kompetenceområde: Professionel helhedsorienteret sygepleje og rehabilitering. Eleven skal arbejde kontinuerligt og progressivt med praktikmålene og ved afslutning af hver praktik have nået målene på det (for praktikperioden) angivne niveau.

Forventninger til eleven

I praktikperioden forventes det, at eleven tager ansvar for sin uddannelse ved:

- At være mødestabil og overholde aftaler mellem elev og praktiksted/praktikvejleder.
- At være parat til at indgå i dialog omkring tidligere afgivet karakterer og praktikerklæringer.
- At forberede sig til de ugentlige vejledningssamtaler.
- At udvise engagement, nysgerrighed og selvstændighed, samt være modtagelig for vejledning.
- At benytte de læringsredskaber, som praktikken stiller til rådighed.
- At arbejde med den obligatoriske skole- og praktikopgave for pågældende praktikperiode.

Prøvetid

Eleven er i prøvetid de første tre måneder af praktikken. I denne periode vurderer eleven om han/hun har truffet det rigtige uddannelsesvalg. Ansættende myndighed vurderer, om eleven er studieegnet og har personlige kompetencer der stemmer overens med pleje- og omsorgsarbejde. I perioden vurderes eleven efter 4 uger og efter 8 uger. Hvis elevens prøvevurdering efter 8 uger vurderes ikke godkendt, indstilles uddannelsesaftalen til ophævelse.

Uddannelsesaftalen kan umiddelbart ophæves i prøvetiden af begge parter.

Vejledning i praktikken

Elevens praktikuddannelse foregår i et samspil mellem elev og praktikvejleder og det øvrige personale på praktikstedet. Praktikuddannelsen og vejledningen i tilknytning hertil skal tilrettelægges, så den understøtter elevens tilegnelse af viden, færdigheder og faglige vurderinger og etiske holdninger inden for uddannelsens områder.

Der afholdes følgende samtaler i praktikken:

- *Forventningssamtale* afholdes i løbet af de første 14 dage af praktikperioden mellem praktikvejleder og elev. Plan for praktikforløbet aftales mellem elev og vejleder til forventningssamtalen. Elev og vejleder underskriver referat efter samtale.
- *Ugentlig vejledningssamtale* afholdes mellem elev og praktikvejleder, for at eleven kan udvikle sine erhvervsfaglige kompetencer og arbejde med praktikmålene. Det

anbefales, at der er fastlagt et tidspunkt hver uge, hvor samtalerne finder sted, og at der eksempelvis sættes en time af til samtalen. Elev og vejleder underskriver referat efter samtale.

- *Midtvejs i praktikperioden afholdes en samtale*, hvor der gøres status over elevens niveau i forhold til praktikmålene. Praktikvejlederen dokumenterer elevens status, og eleven får en kopi af notatet. Elev og vejleder underskriver referat efter samtale.
- *Praktikperioden afsluttes med en samtale*. Praktikerklæringen sendes til skolen og ansættende myndighed. Eleven får en kopi af praktikerklæringen.

Enkelte af de ugentlige vejledningssamtaler kan planlægges med flere elever, hvor der sammen med en eller flere praktikvejledere reflekteres over generelle læringssituationer, teorier og metoder. Den ugentlige samtale kan tage udgangspunkt i elevens oplevelser på praktikstedet, oplevede situationer eller problemstillinger i arbejdssituationen, elevens logbog, praktikstedets læringsredskab eller situationer, som vejlederen vurderer, er nødvendige eller værdifulde at reflektere over.

Eleven og praktikvejleder afslutter vejledningssamtalen med at aftale en plan frem til den næste vejledningssamtale, omkring arbejdsopgaverne og elevens arbejde i fordybelsestimerne. Eleven og praktikvejlederen er begge ansvarlige for at notere aftalerne, så de kan samle op på aftalerne ved næste vejledningssamtale.

Fordybelsestid i praktikken

Fordybelsestiden i praktikken er 4 timer om ugen. Hensigten med fordybelsestiden er at skabe rum til, at eleven kan arbejde med sammenhængen mellem teorien og praksis, gennem refleksion, observation, logbog og opgaver.

Timernes indhold og placering planlægges i samarbejde mellem elev og praktiksted under hensyntagen til elevens læringsbehov. Dette vil give den enkelte elev mulighed for at fordybe sig i udvalgte områder eller problemstillinger i relation til praksis.

Indholdet af fordybelsestiden kan eksempelvis være:

- Tilegnelse af praksisrelateret teori og metoder.
- Praktikstedets læringsredskab.
- Elevens skriftlige forberedelse til ugentlig vejledningssamtale.
- Udvikling af personlige og faglige kompetencer.
- Logbogsskrivning.
- Refleksion over praksis.
- Undervisning, færdigheds- og simulationstræning.
- Faglig elevcafe.
- Besøg hos relevante tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejdspartnere.
- Planlægge pædagogiske forløb.

Elev og praktikvejleder er begge ansvarlige for opfølgning af fordybelsestimerne.

Praktikmål for uddannelsen til Social- og sundhedsassistent

1. Eleven kan gennemføre og reflektere over kliniske sygeplejehandlinger, herunder selvstændigt anvende sygeplejeprocessen til at indsamle data, identificere, analysere, planlægge, udføre og evaluere sygepleje til borgere/patienter med grundlæggende behov.
2. Eleven kan planlægge og iværksætte sundhedsfaglige handlinger på baggrund af faglige og kliniske vurderinger, herunder sundhedsstyrelsens screeningsværktøjer til tidlig opsporing samt lokale procedurer og retningslinjer.
3. Eleven kan selvstændigt identificere og reagere på ændring i borgerens/patientens sundhedstilstand. Ved uforudsete og komplekse problemstillinger kan eleven udføre sygeplejehandlinger indenfor eget kompetenceområde samt delegerede sygeplejehandlinger, herunder udføre palliativ pleje.
4. Eleven kan ud fra en helhedsorienteret tilgang, der understøtter borgerens/patientens mestring af eget liv, selvstændigt og i samarbejde med borgeren/patienten og pårørende arbejde med rehabilitering og recovery.
5. Eleven kan selvstændigt og tværprofessionelt arbejde sundhedsfremmende og ud fra et helhedssyn forebygge udvikling af livsstilssygdomme ved at vejlede og motivere borgeren/patienten til mestring af eget liv.
6. Eleven kan ud fra en rehabiliterende tilgang selvstændigt planlægge, udføre og evaluere omsorg, praktisk hjælp og personlig pleje til borgere med fysiske, psykiske og sociale behov.
7. Eleven kan selvstændigt tilrettelægge og gennemføre fysiske, sociale, kulturelle og kreative aktiviteter, og informere og vejlede om aktivitetstilbud, herunder inddrage netværk og frivillige ud fra borgerens interesser og behov og understøtte borgere/patienter i at træffe egne valg.
8. Eleven kan selvstændigt forebygge smittespredning ud fra nationale og lokale retningslinjer og standarder for hygiejne, herunder særlige regimer og teknikker samt vejlede borgere, patienter, pårørende, kollegaer og frivillige herom.
9. Eleven kan selvstændigt efter praktikstedets retningslinjer og efter delegation varetage medicin håndtering, observere virkning/bivirkninger samt dokumentere og samarbejde med borger/patient i den medicinske behandling.
10. Eleven kan etablere relationer, der skaber samarbejde med borgere/patienter, pårørende og frivillige, herunder kommunikere målrettet og anvende relevante kommunikationsformer.
11. Eleven kan selvstændigt gennemføre pædagogiske aktiviteter og varetage vejledning af kollegaer.
12. Eleven kan kommunikere på en måde der, under hensyntagen til egen og andres sikkerhed, understøtter borgere og patienters integritet og selvbestemmelse i forbindelse med konflikthåndtering og voldsforebyggelse.

13. Eleven kan selvstændigt kommunikere og dokumentere faglige handlinger i relevante dokumentationssystemer med henblik på at understøtte patientsikre overgange og kontinuitet i det samlede borger/patientforløb og øge den borger-/patientoplevede kvalitet.
14. Eleven kan selvstændigt koordinere og tilrettelægge eget og andres arbejde samt understøtte og indgå i teamsamarbejde omkring opgaveløsning med borgerens/patientens mål for øje.
15. Eleven kan koordinere og indgå i samarbejdet om en borgers/patients behov for tværprofessionel og tværsektoriel indsats, herunder selvstændigt indlede, afslutte og dokumentere en social- og sundhedsfaglig ydelse i relation til modtagelse, indlæggelse, udskrivning og hjemkomst.
16. Eleven kan selvstændigt udføre sygepleje med anvendelse af teknologi og retningslinjer, der tager udgangspunkt i erfaringsbaseret viden og evidens.
17. Eleven kan støtte op om udviklingen af god praksis for kvalitetssikring og patientsikkerhed i det tværprofessionelle samarbejde.
18. Eleven kan forholde sig kritisk til og understøtte udvikling af et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø, herunder udføre forflytninger samt vurdere pladsforhold under overholdelse af arbejdsmiljøreglerne og anvendelse af velfærdsteknologi.
19. Eleven kan reflektere over og træffe kvalificerede valg i forhold til etiske og faglige dilemmaer, der følger arbejdet som professionel sundhedsperson, fx forhold som tavshedspligt, magtanvendelse, patientrettigheder, omsorgspligt og hensyn til borgerens/patientens livskvalitet.
20. Eleven kan planlægge og redegøre for eget arbejde og kompetenceområde som autoriseret sundhedsperson i overensstemmelse med relevant lovgivning og andres kompetenceområder.

Taksonomi

Præstationsstandarderne begynder, rutineret, avanceret skal anvendes inden for det kompetenceniveau, som gælder for det enkelte uddannelsestrin. Avanceret niveau svarer til det niveau, en nyuddannet forventes at løse sine opgaver på.

Begynderniveau.

Eleven kan løse en opgave og udføre en aktivitet i en kendt situation eller ud fra en kendt problemstilling eller kan udføre en mere kompliceret aktivitet under vejledning. På dette niveau lægges der vægt på personlig kompetence til at sætte sig ind i uddannelsens fundamentale kundskabs- og færdighedsområder og kompetence til at udvikle ansvarlighed og grundlag for fortsat læring. På begynderniveauet grundlægges ligeledes selvstændighed i opgaveløsning.

Rutineret niveau.

Eleven kan planlægge og gennemføre en opgave eller aktivitet eller løse et problem i en rutinemæssig eller kendt situation og omgivelser, alene og i samarbejde med andre. På dette niveau lægges vægt på den personlige kompetence til selvstændigt at sætte sig ind i mere komplicerede problemstillinger og til at kommunikere med andre om løsningen heraf. Yderligere lægges vægt på fleksibilitet og omstillingsevne.

Avanceret niveau.

Eleven kan vurdere et problem, kan planlægge, løse og gennemføre en opgave eller aktivitet eller løse et problem også i ikke-rutinesituationer – alene eller i samarbejde med andre – under hensyn til opgavens art. På dette niveau lægges vægt på den personlige kompetence til at tage selvstændigt ansvar og vise initiativ samt kompetence til selv at formulere og løse faglige og sociale opgaver og problemer. Yderligere lægges vægt på kvalitetssans og kreativitet.

Præstationsstandarder kan også læses sådan her:

	Ord, der beskriver det niveau, som opgavens løses på	Ord, der beskriver den personlige kompetence, der knytter sig til niveauet.	Ord, der beskriver den handling, der knytter sig til niveauet
Begynder	Opgaven løses i kendt situation. Kompliceret aktivitet løses under vejledning. Fortrolig med fundamentale kundskabs- og færdighedsområder.	Udvikler ansvarlighed. Udvikler grundlag for fortsat læring. Grundlægger selvstændighed i opgaveløsning.	Beskrive, gengive, definere, genkende, huske.
Rutineret	Opgaven planlægges og gennemføres i rutinemæssig eller kendt situation. Løser et problem. Selvstændigt sætte sig ind i mere komplicerede problemstillinger.	Viser fleksibilitet og omstillingsevne. Løser opgaver alene og i samarbejde.	Demonstrere, forklare (med egne ord), give eksempler, sammenfatte, skelne væsentligt fra uvæsentligt
Avanceret	Problemer løses også i ikke-rutinesituationer Vurderer et problem. Planlægger, løser og gennemfører sociale og faglige opgaver eller aktiviteter.	Tager selvstændigt ansvar. Løser problemer alene eller i samarbejde. Viser initiativ. Lægger vægt på kvalitets-sans og kreativitet.	Afprøve, afgøre, vælge, træffe valg, igangsætte, udvise initiativ, selvstændigt udføre.

Ida Torunn Bjørks færdighedsmodel

Som støtte til at tale om færdigheder kan Ida Torunn Bjørk færdighedsmodel anvendes. Modellen beskriver, hvad der er god udøvelse af færdigheder i sygeplejen. Modellen ses i nedenstående og beskrives yderligere på næste side.

Ida Torunn Bjørks færdighedsmodel:

Færdighedsmodellen er hentet fra bogen: Praktiske færdigheder af Kari Larsen, Carsten Neilsen og Ida Torunn Bjørk - Munksgaard 2015. [KLIK HER](#) for yderligere information om færdighedsmodellen.

Anvendelse af Ida Torunn Bjørks færdighedsmodel

Definition af kategorier i praktisk færdighedsudøvelse	Karakteristika ved god udøvelse
INDHOLD og RÆKKEFØLGE er kerneaspekterne ved en praktisk færdighed. Det indebærer at det nødvendige trin i færdigheden er inkluderet og udført i en logisk rækkefølge	Indhold og rækkefølge bestemmes på grundlag af kliniske retningslinjer, professionelle standarder og principper. Indholdet og rækkefølgen tilpasses patienten og situationen.
NØJAGTIGHED betyder præcision i bevægelsestrin, instruktion og information. Nøjagtighed er vigtig for at opretholde sikkerhed for patienten, sygeplejersken og miljøet.	Nøjagtighed indebærer at handle <ul style="list-style-type: none"> • Korrekt • Præcist Nøjagtighed indebærer at informere og instruere: <ul style="list-style-type: none"> • Nødvendigt og tilstrækkeligt • Tydeligt • Forståeligt
LETHED betyder at tempo og rytme er tilpasset både patienten og typen af praktisk færdighed og at den praktisk færdighed udføres ubesværet.	Lethed indebærer at handle, informere og instruere <ul style="list-style-type: none"> • Uden tøven • Uden unødvendige ophold
INTEGRATION betyder at alle parallelle aspekter i den praktiske færdighed er samstemt. Integration betyder også at færdigheden som helhed er tilpasset patientens nuværende tilstand og situationen.	Integration indebærer <ul style="list-style-type: none"> • Timing og koordinering af handlingens elementer Integration i forhold til tilpasning indebærer at <ul style="list-style-type: none"> • Være opmærksom • Have overblik • Være fleksibel
OMSORGSFULD VÆREMÅDE betyder at skabe en atmosfære hvor patientens værdighed opretholdes, selvbestemmelse sikres under hensyntagen til patientens aktuelle tilstand og velvære understøttes.	Omsorgsfuld væremåde indebærer at <ul style="list-style-type: none"> • Anerkende • Vise respekt • Sikre patientdeltagelse • Være empatisk • Anvende passende berøring • Være engageret • Benytte passende sprogbrug • Handle på en æstetisk måde

Oversigt over uddannelsen

Skole/ praktik periode 1A		Skole/ praktik periode 1B		Skole/ praktik periode 2		Skole- og praktikperiode 3			Skole- og praktikperiode 4	
Skole periode 1A	Praktik 1A - Sygepleje, sundhedsfremme og rehabilitering i det nære sundhedsvæsen Varighed ca. 22 uger	Praktik 1B - Sygepleje, sundhedsfremme og rehabilitering i det nære sundhedsvæsen Varighed ca. 18 uger	Praktik 2 - Psykiatrisk sygepleje og rehabilitering i det sammenhængende sundhedsvæsen Varighed 16 uger	Praktikperiode 3A+3C - somatik sygepleje og rehabilitering på sygehuset Varighed 12 uger	Skoleperiode 3B - kun for EUD/EUV3 elever Tema 3.6	Praktikperiode 3B - somatik sygepleje og rehabilitering i det nære sundhedsvæsen Varighed ca 21 uger	Skoleperiode 3D - somatik praktik i det nære sundhedsvæsen Varighed 2 til 7 uger	Skoleperiode 3A	Skoleperiode 4	Praktikperiode 4
Tema 1.1 Optakt til skole- og praktikopgave 1A	Tema 1.2 Tema 1.3 Tema: Engelsk Tema 1.4 Tema 1.5 Optakt til skole og praktikopgave 1B	Tema: Valgfag Tema: Dansk Tema 2.1 Tema: Engelsk Tema 2.2 Tema 2.3 Introduktion til skole- og praktikopgave 2	Tema: Valgfag Tema: Dansk Tema 2.1 Tema: Engelsk Tema 2.2 Tema 2.3 Introduktion til skole- og praktikopgave 2	Tema: Dansk Tema 3.1 Tema 3.2 Tema 3.3 Tema 3.4 Tema 3.5 Introduktion til skole- og praktikopgave 3	Tema: Dansk Tema 3.1 Tema 3.2 Tema 3.3 Tema 3.4 Tema 3.5 Introduktion til skole- og praktikopgave 3	Skole- og praktikopgave 3	Skole- og praktikopgave 3	Skole- og praktikopgave 3	Skole- og praktikopgave 3	Skole- og praktikopgave 3

Længden på praktikperioder kan variere alt efter om eleven har godskrivning eller er over 25 år.

Kort beskrivelse af de faglige temaer

Tema 1.1: Den kompetente social- og sundhedsassistent

I dette tema er der særligt fokus på social- og sundhedsassistenten i det nære sundhedsvæsen. Eleven arbejdes med relations dannelse, målrettet kommunikation og dokumentation. Eleven skal via Skills arbejde med hygiejne, måltidet, forflytninger, fordøjelse og hjerte-lunger. Med udgangspunkt i en case arbejdes der med livshistorie, netværk, hverdagsrehabilitering, sundhedsfremme og forebyggelse samt screeningsværktøj til tidlig opsporing.

Tema 1.2: Den kompetente social- og sundhedsassistent kerneopgaver i det nære sundhedsvæsen

I grupper præsenterer eleverne deres helhedsbeskrivelser (udarbejdet i praktikken 1A) for hinanden, og reflekterer over disse. Med udgangspunkt i helhedsbeskrivelserne udarbejdes relevante cases. Casene skal anvendes de følgende dage, hvor der arbejdes videre med skills-baserede opgaver. Igennem ugen arbejdes der med forskellige teoretiske perspektiver ud fra forskellige fag, som eleverne sætter i relation til casene ud fra den skills-baserede metode.

Tema 1.3: Sygepleje til borgere med komplekse problemstillinger i eget hjem

Med udgangspunkt i en case arbejdes der med medicin, hygiejne, sygepleje, kommunikation, sundhedspædagogik. Indholdsmæssigt lægges der vægt på forskellige sygeplejeteorier, observation og identifikation af behov for sygepleje med udgangspunkt i sygeplejeprocessen og model for praktisk færdighedsudøvelse. Der arbejdes med medicin håndtering, medicinregning, almen og speciel farmakologi mm.

Tema 1.4: Borgerens oplevelse af sammenhæng og kvalitet i det nære sundhedsvæsen

Med udgangspunkt i en case arbejder eleven med kost, syre/basebalance, mundtlig og skriftlig kommunikation, kommunale tilbud og netværk. I temaet arbejdes der endvidere med sundhedspædagogik og livsstilsfaktorer, netværk og rehabilitering, trænings og handleplaner. Der arbejdes med, hvordan borgeren oplever øget livskvalitet. Eleverne arbejder også med, hvordan de kan evaluere på tiltag for at fremme borgerens oplevelse af kvalitet i de sundhedsfaglige ydelser. Der er fortsat fokus på sygeplejeprocessen og model for praktisk færdighedsudøvelse.

Tema 1.5: Optakt til praktik

I temaet arbejdes der fortsat ud fra et kollaborativt samarbejde, hvor eleverne gennem videndeling og kommunikation er fælles med deres holdkammerater om at løse opgaver, som skal medvirke til at eleverne begynder udvikling af deres faglighed. Ud fra en helhedsorienteret tilgang arbejder eleven og læreren om samskabelse af viden.

Tema 2.1: Den kompetente social- og sundhedsassistent kerneopgaver i det nære sundhedsvæsen

I grupper præsenterer eleverne deres produkter fra skole- og praktikopgave 1B og reflekterer over arbejdet med skolepraktikopgaven.

Gruppen udarbejder over nogle dage et "miniprojekt" med baggrund i deres observationer og refleksioner fra praktikken. Undervejs lægges der vægt på feedback og feedforward, og forløbet afsluttes med en fremlæggelse. I fremlæggelsen skal der indgå et digitalt element.

Tema 2.2: Det sammenhængende forløb for den psykisk syge borger/patient

I dette tema arbejder eleven med mennesker under indlæggelse eller i eget hjem, og med de hyppigst forekommende psykiatriske sygdomme: Demens, skizofreni, affektive lidelser og angsttilstande, deres symptomer og behandlingsformer herunder medicinsk behandling. Eleven

arbejder med udgangspunkt i patienten/borgerens ressourcer, mestringsevne, motivation for at kunne observere og opstille mål for plejen, evaluere og dokumentere. Der arbejdes med teorier og metoder som eks sygeplejeprocessen, den jeg-støttende sygepleje, miljø- og kognitiv terapi, reminiscens og sansestimulering.

Tema 2.3: Det sammenhængende patientforløb for den psykisk syge borger/patient

Den kompetente assistent er bevidst om at arbejde professionelt i relationen til den psykisk syge borger, og herunder at kunne bruge både sine personlige og faglige kompetencer i et fagligt fællesskab. Det er vigtigt at kunne skelne mellem det private, det personlige og det professionelle. Eleverne skal have fokus på dokumentationens betydning for det sammenhængende patientforløb, herunder vurdering af fagsproget i forbindelse med dokumentationen.

Tema 3.1: Det sammenhængende patientforløb for den psykisk syge borger/patient

Der arbejdes med de to skolepraktikopgaver inden for kommunikation og borgerens/patientens netværk. Som opsamling på kommunikationsopgaven reflekterer eleverne over dilemmaer fra praksis. I vekslen mellem teori og elevernes praksisfortællinger arbejder eleverne med håndtering af dilemmaer på den gode og den uhensigtsmæssige måde. Eleverne formidler skills-baseret.

Som opsamling på netværksopgaven bliver eleverne stillet en række arbejdsspørgsmål, som de skal relatere til det sammenhængende borger/patient forløb samt deres skolepraktikopgave.

Tema 3.2: Den kirurgiske patient

Der arbejdes med kroppens anatomi og fysiologi, sygeplejeprocessen, sygdomslære, multisygdomme, hygiejne, sterile procedurer, præ-, per- og post operativ sygepleje, kulturforståelse, nationale mål for kvalitetssikring, arbejdsmiljø, rehabilitering, funktionsevne, trænings- og handleplaner, lejrning og mobilisering, velfærdsteknologi.

Tema 3.3: Den medicinske patient på geriatrisk afsnit

Der arbejdes med Arbejdsmiljø, palliation, førstehjælp, teamledelse, vejledning og instruktion af kolleger, koordination af det sammenhængende patientforløb, anvende digitale redskaber, velfærdsteknologi, de hyppigst forekommende sygdomme, observere ændringer i borgeres sundhedstilstand, somatisk sygdomslære, sorg og krise forløb, samarbejde sundhedspædagogisk med pårørende, rehabilitering, screeningsværktøjer, kommunale tilbud.

Tema 3.4: Projektarbejde om den somatiske patient

Eleverne udarbejder i grupper et projekt som tager udgangspunkt i Tema 3.2. og Tema 3.3.

Tema 3.5: Optakt til praktik

Eleverne introduceres til skole- og praktikopgave 3.

Tema 3.6: Mødet med borgeren og patienten (kun for EUD/EUV3 elever)

I denne uge, hvor der arbejdes med "Mødet med borgeren" er der fokus på elevens møde med borgeren og borgerens oplevelse af mødet med Sundhedsvæsenet. Der skal beskrives, hvilke handlinger social- og sundhedsassistenten skal udføre, for at forbedre mødet mellem borger/patient og Sundhedsvæsenet.

Tema 4.1: Den kompetente social- og sundhedsassistents kerneopgaver i det nære sundhedsvæsen

Over to dage arbejdes der med "den kompetente assistent" ud fra begreberne fagidentitet, ansvars- og kompetenceområde, samt autorisation. Elevernes produkter fra praktikopgave 3

inddrages hvor det er relevant. Ud fra metoden "fremtidsværksted" forestiller eleverne sig forskellige scenarier om egen rolle som SSA i sundhedsvæsenet om 5 år. For at bygge bro til afsluttende prøve bringes de 14 kompetencemål for uddannelsen i spil i relation til ovenstående.

Tema 4.2: Afsluttende prøve

Eleverne arbejder med kompetencemålene, det afsluttende projekt og går til afsluttende prøve.

Du kan altid finde en opdateret litteraturliste på SOSU ZBC's hjemmeside:

<https://sosu.info.zbc.dk/sosu> eller ved at klikke [HER](#)

Skole- og praktikopgaver, Social- og sundhedsassistentuddannelsen

Formålet med skole- og praktikopgaven

Formålet med skole- og praktikopgaverne er at skabe sammenhæng mellem elevens forløb på skolen og i praktikken. Erfaringer fra praksis skal inddrages i skoleforløbene, og teorien skal bruges i praksis.

Eleven skal udarbejde skole- og praktikopgaverne, da de er et led i at nå praktikmålene. Ved at arbejde med skole- og praktikopgaverne udvikler eleven gradvist sin rolle og fagidentitet som social- og sundhedsassistent. Ligeledes får eleven mere og mere fokus på en social- og sundhedsassistents kerneopgaver.

Gennem skole- og praktikopgaven trænes eleven progressivt i at observere, bearbejde og formidle deres fund. Dermed medvirker eleven med forslag til at kvalificere borger/patient forløb.

Der arbejdes med følgende skole- og praktikopgaver på social- og sundhedsassistent uddannelsen:

Praktikperiode	Skole- og praktikopgave
Praktikperiode 1A	Skole- og praktikopgave 1A
Praktikperiode 1B	Skole- og praktikopgave 1B
Praktikperiode 2	Skole- og praktikopgave 2
Praktikperiode 3A+3C (sygehus regi)	Skole- og praktikopgave 3 - 1+2
Praktikperiode 3B (det nære sundhedsvæsen)	Skole- og praktikopgave 3 - 3

Skole- og praktikopgave, SSA uddannelsen

Praktik 1A: Sygepleje, sundhedsfremme og rehabilitering i det nære sundhedsvæsen

Den kompetente Social- og sundhedsassistents rolle og kerneopgaver:

I praktikperiode 1A skal eleven arbejde med skole- og praktikopgave.

Praktikopgaven har fokus på:

- Sygeplejeprocessen
- Sundhedsstyrelsens 12 sygeplejefaglige problemområder
<https://www.retsinformation.dk/pdfPrint.aspx?id=144979>
- Grundlæggende sygepleje
- Observationer

Eleven skal ud fra sygeplejeprocessen arbejde med grundlæggende sygepleje. Elevens observationer og viden skal bidrage til kvalitetsudvikling af borgerforløb. Eleven udarbejder en helhedsbeskrivelse af borgeren. Eleven skal have fokus på minimum 4 af nedenstående områder:

- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Hygiejne
- Måltidet
- Forflytninger
- Livshistorie og netværk
- Relationer
- Kommunikation
- Screeningsværktøjer til tidlig opsporing
- Rehabilitering

Eleven reflekterer og inddrager relevant teori, der tager udgangspunkt i social- og sundhedsassistentens ansvars- og kompetenceområde. Produktet kan fx være poster, film, mindmap, disposition, PowerPoint. Helhedsbeskrivelse skal være anonymiseret.

Eleven kan fremlægge produktet i praktikken. Produktet skal uploades i MOODLE.

Skolens opfølgning når eleverne starter i skole efter praktikken:

I grupper præsenterer eleverne deres helhedsbeskrivelser (udarbejdet i praktikken 1A) for hinanden, og reflekterer over disse. Med udgangspunkt i helhedsbeskrivelserne udarbejdes relevante cases. Casene skal anvendes de følgende dage, hvor der arbejdes videre med skills-baserede opgaver. Igennem ugen arbejdes der med forskellige teoretiske perspektiver ud fra forskellige fag, som eleverne sætter i relation til casene ud fra den skills-baserede metode.

Skole- og praktikopgave, SSA uddannelsen

Praktik 1B: Sygepleje, sundhedsfremme og rehabilitering i det nære sundhedsvæsen

Den kompetente Social- og sundhedsassistents rolle og kerneopgaver:

I praktikperiode 1B skal eleven arbejde med skole- og praktikopgave.

Praktikopgaven har fokus på:

- Sygeplejeprocessen
- Sundhedsstyrelsens 12+1 sygeplejefaglige problemområder
<https://www.retsinformation.dk/pdfPrint.aspx?id=144979>
- Grundlæggende sygepleje
- Observationer
- Sygeplejeprocedurer

Eleven skal ud fra sygeplejeprocessen arbejde med grundlæggende sygepleje. Elevens observationer og viden skal bidrage til kvalitetsudvikling af borgerforløb. Eleven udarbejder en helhedsbeskrivelse af en borger og inddrager minimum 4 af nedenstående områder samt medicin håndtering i beskrivelsen.

- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Hygiejne
- Måltidet
- Forflytninger
- Livshistorie og netværk
- Relationer
- Kommunikation
- Screeningsværktøjer til tidlig opsporing
- Rehabilitering
- Medicin håndtering

Eleven reflekterer og inddrager relevant teori, der tager udgangspunkt i social- og sundhedsassistentens ansvars- og kompetenceområde. Produktet kan fx være poster, film, mindmap, disposition, PowerPoint. Helhedsbeskrivelse skal være anonymiseret.

Eleven kan fremlægge produktet i praktikken. Produktet skal uploades i MOODLE.

Skolens opfølgning når eleverne starter i skole efter praktikken:

I grupper præsenterer eleverne deres dataindsamling om "patienten/borgeren i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen" for hinanden, og reflekterer over arbejdet med skolepraktikopgaven.

Gruppen udarbejder over nogle dage et "miniprojekt", hvor de med baggrund i deres refleksionsopgave fra praktikken om "Den kompetente SSA" kobler det til "patienten/borgeren i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen". Undervejs lægges der vægt på feedback og feedforward, og forløbet afsluttes med en fremlæggelse. I fremlæggelsen skal der indgå et digitalt element.

Skole- og praktikopgave, SSA uddannelsen

Praktik 2: Psykiatrisk sygepleje og rehabilitering i det sammenhængende sundhedsvæsen

Den kompetente Social- og sundhedsassistents rolle og kerneopgaver:

I praktikperiode 2 skal eleven arbejde med 2 skole- og praktikopgaver.

Praktikopgaverne har fokus på:

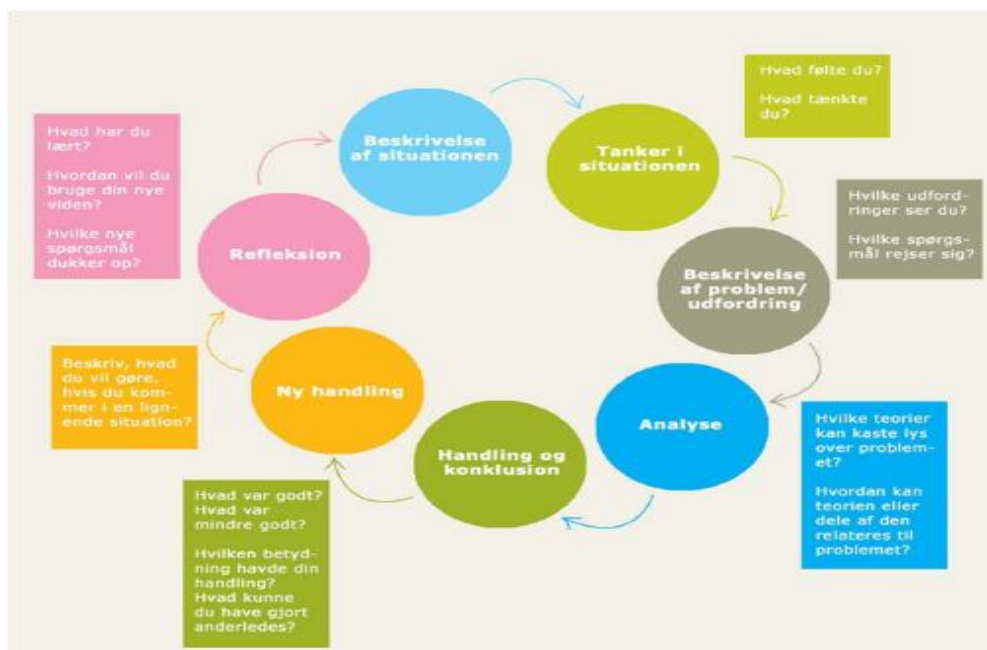
1. Kommunikation og relations arbejde
2. Tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde

Opgave 1 - Kommunikationsopgave

Eleven skal arbejde med målrettet kommunikation.

Eleven skal først vælge et problemområde eller en aktivitet hos en borger/patient og dernæst forbereder og udfører eleven en samtale med borgeren/patienten. Hvis det i helt særlige tilfælde ikke er muligt, at foretage en målrettet kommunikation med en borger/patient, skal eleven i stedet kommunikere med en kollega, tværfaglig samarbejdspartner eller pårørende.

Efter samtalen skal eleven reflektere over kommunikationen og inddrage relevant teori. Eleven skal anvende nedenstående refleksionscirkel:

Eleven afleverer en skriftlig refleksion i praktikken og uploader dokumentet i MOODLE.

Opgave 2 – Borgerens/patientens netværk

Med udgangspunkt i en borger/patient skal eleven udarbejde en oversigt (fx mindmap) over borgerens/patientens personlige-, professionelle- og frivillige netværk.

Eleven kan fremlægge produkterne i praktikken. Produkterne skal uploades i MOODLE.

Skolens opfølgning når eleverne starter i skole efter praktikken:

Som opsamling på kommunikationsopgaven reflekterer eleverne over dilemmaer fra praksis. I vekslen mellem teori og elevernes praksisfortællinger arbejder eleverne med håndtering af dilemmaer på den gode og den u hensigtsmæssige måde. Eleverne formidler skills-baseret. Som opsamling på netværksopgaven bliver eleverne stillet en række arbejdsspørgsmål, som de skal relatere til det sammenhængende borger/patient forløb samt deres skolepraktikopgave.

Skole- og praktikopgave, SSA uddannelsen

Praktik 3: Somatisk sygepleje og rehabilitering i sygehusregi og kommunalt regi

Den kompetente Social- og sundhedsassistents rolle og kerneopgaver:

I praktikperiode 3 skal eleven arbejde med skole- og praktikopgaver.

Praktikopgaverne har fokus på:

- Patient/borger overgange
- Tværprofessionelt samarbejde
- Tværsektorielt samarbejde.

Eleven skal observere – gå i patienten/borgers fodspor og derved få viden fra forskellige patient- og borgerforløb. Elevens observationer og viden skal bidrage til kvalitetsudvikling af patient- og borgerforløb. Eleven kan fx benytte skyggemetoden, dataindsamling, interviews eller spørgeskema. Eleven skal have fokus på nedenstående områder:

- Borgerens sammenhæng i sit forløb.
- Den borgeroplevede kvalitet.
- Udvikling af god praksis.
- Patientsikkerhed.
- Organisering.
- Dokumentation
- Tværprofessionelt samarbejde
- Tværsektorielt samarbejde

Eleven inddrager relevant teori og foreslår udviklingstiltag, der tager udgangspunkt i social- og sundhedsassistenten ansvars- og kompetenceområde. Eleven udarbejder afslutningsvis et produkt. Produktet kan fx være poster, film, mindmap, disposition, PowerPoint.

Eleven skal udarbejde 3 skole- praktikopgaver:

- Opgave 3 - 1 (Sygehus regi): Der er fokus på indlæggelse og udskrivelse i de 10 uger
- Opgave 3 - 2 (Sygehus regi): Der er fokus på overgange i det tematiseret forløb
- Opgave 3 - 3 (Det nære sundhedsvæsen): Der er fokus på overgange

Eleven kan fremlægge produkterne i praktikken. Produkterne skal uploades i MOODLE.

Skolens opfølgning når eleverne starter i skole efter praktikken:

Over to dage arbejdes der med "den kompetente assistent" ud fra begreberne fagidentitet, ansvars- og kompetenceområde, samt autorisation. Elevernes produkter fra praktikopgave 3 inddrages, hvor det er relevant. Ud fra metoden "fremtidsværksted" forestiller eleverne sig forskellige scenarier om egen rolle som SSA i sundhedsvæsenet om 5 år. For at bygge bro til afsluttende prøve bringes de 14 kompetencemål for uddannelsen i spil i relation til ovenstående.